

Δελτίο τύπου

Φύλο και Μετανάστευση στην Πανδημία

Αθήνα, 7 Ιουλίου 2021

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου του Παντείου Πανεπιστημίου διοργάνωσε τον Μάιο δύο διαδικτυακές εκδηλώσεις στο πλαίσιο του έργου **ProGender**. Στην διάλεξη με τίτλο «**Μετανάστευση στη Νορβηγία: Ιστορία, Φύλο και Παρόν**» που πραγματοποιήθηκε στις **10 Μαΐου 2021** η ομιλήτρια **Guro Korsnes Kristensen** (Καθηγήτρια σε θέματα φύλου και ισότητας, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη του Τμήματος Διεπιστημονικών Σπουδών Πολιτισμού, στο Νορβηγικό Πανεπιστήμιο Επιστήμης και Τεχνολογίας- NTNU) παρουσίασε το μεταναστευτικό και προσφυγικό ζήτημα της Νορβηγίας κατά την πανδημία.

Αρχικά έκανε μια ιστορική αναδρομή των μεταναστευτικών και προσφυγικών εισροών από τη δεκαετία του 1950. Το 2020 καταγράφηκαν 38.000 νέοι μετανάστες εκ των οποίων το 52% ήταν άνδρες και το 48% γυναίκες. Η πλειοψηφία των ανδρών μεταναστών προέρχονταν από την Πολωνία, τη Λιθουανία και τη Ρουμανία και των γυναικών από τις Φιλιππίνες, την Ταϊλάνδη και τη Ρωσία. Το εργατικό δυναμικό των ανδρών απασχολήθηκε στη βιομηχανία και τη γεωργία, ενώ των γυναικών στην οικιακή εργασία. Οι απολαβές των οικιακών εργατριών είναι χαμηλές και στη διάρκεια του Covid-19 η κατάσταση επιδεινώθηκε.

Στη διάρκεια του κορωνοϊού, πολλοί μετανάστες και πολλές μετανάστριες μολύνθηκαν και νοσηλεύτηκαν. Αυτό εξηγείται επειδή οι περισσότεροι ζουν σε μικρά διαμερίσματα με εκτεταμένες οικογένειες και επίσης γιατί οι πληροφορίες για τη διάδοση και τη μόλυνση του ιού δεν έφτασαν έγκαιρα. Υπήρξε καθυστέρηση από τη μεριά της κυβέρνησης στην ενημέρωση σχετικά με τον Covid-19 σε διαφορετικές γλώσσες.

Όσον αφορά τον προσφυγικό πληθυσμό, οι περισσότερες εισροές είναι από άνδρες από το Αφγανιστάν και τη Συρία. Το 2015 έγιναν 31.000 αιτήσεις ασύλου. Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία το 4,4% του Νορβηγικού πληθυσμού έχει προσφυγικές ρίζες. Αναφορικά με την εγκατάστασή τους, στη δεκαετία του 1990, αναπτύχθηκε στρατηγική για τη μείωση της συγκέντρωσης προσφύγων στις μεγάλες πόλεις. Καθώς στη Νορβηγία υπάρχουν πολλές αγροτικές περιοχές, ο στόχος ήταν να διαμοιραστεί ο προσφυγικός πληθυσμός σε όλη τη χώρα για να αποφευχθούν τα γκέτο και για να αυξηθεί η δυνατότητα αλληλεπίδρασης με το ντόπιο πληθυσμό. Λόγω του Covid-19, ο αριθμός των αιτούντων ασύλου ήταν μειωμένος, καθώς και οι πρόσφυγες μετεγκατάστασης ή για οικογενειακή επανένωση.

Η δημόσια συζήτηση με τίτλο «**Μετανάστευση και φύλο κατά τη διάρκεια της πανδημίας**», πραγματοποιήθηκε στις **26 Μαΐου 2021** σε συνεργασία με το RIKK- Ινστιτούτο για το Φύλο, την Ισότητα και τη Διαφορά (Πανεπιστημίου της Ισλανδίας) και το Κέντρο Έρευνας για το Φύλο (Νορβηγικό Πανεπιστήμιο Επιστήμης και Τεχνολογίας). Συμμετείχαν:

- Η **Τατιάνα Παπαναστασίου** (Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες- UNHCR) αναφέρθηκε στις έμφυλες επιπτώσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας αναφορικά με την πρόληψη και την αντιμετώπιση. Ο αριθμός των επιζωσών έμφυλης βίας μειώθηκε σημαντικά το δεύτερο εξάμηνο του 2020, επειδή δεν υπήρχε πρόσβαση σε υπηρεσίες ή δεν υπήρχαν τα μέσα να αναφερθούν περιστατικά έμφυλης βίας, όπως παλαιότερα. Οι προκλήσεις κατά τη διάρκεια της πανδημίας ήταν η περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, σε ξενώνες φιλοξενίας και σε υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής και απασχόλησης.
- Η **Όλγα Λαφαζάνη** (Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Ελληνικό Ίδρυμα Ερευνών) έκανε μια κριτική αποτίμηση του κυβερνητικού σχεδίου για την καραντίνα στη διάρκεια του κορωνοϊού. Από την εμπειρία της με τον μεταναστευτικό και προσφυγικό πληθυσμό ανέφερε ότι το μήνυμα «ΜΕΝΟΥΜΕ ΣΠΙΤΙ ΜΕΝΟΥΜΕ ΑΣΦΑΛΕΙΣ» δεν μπορούσε να εφαρμοστεί και να έχει τα προβλεπόμενα αποτελέσματα σε μετανάστες, πρόσφυγες, άστεγους αλλά και σε κακοποιημένες γυναίκες. Τόσο η έννοια του σπιτιού όσο και της ασφάλειας μεταβάλλεται ανάλογα με τις συνθήκες διαβίωσης των υποκειμένων.
- Η **Alma Belem Serrato** (Ψυχολόγος από την Ισλανδία) προσέγγισε με όρους ψυχολογίας τη μετανάστευση και την έννοια της διάκρισης. Παρουσίασε μια μελέτη με πιθήκους κάνοντας μια παράλληλη σύγκριση με την πανδημία και τον εγκλεισμό. Η υψηλή κοινωνική θέση δίνει προτεραιότητα στην πρόσβαση σε πόρους, όταν μιλάμε για πρόνοια και στη διάρκεια της καραντίνας οι πρόσφυγες ήταν από τις πιο ευάλωτες ομάδες, τόσο σε ψυχική όσο και σωματική υγεία.
- Η **Anna Maria Wojtynska** (Ανθρωπολόγος, Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο της Ισλανδίας) από την εμπειρία της σε έρευνες πεδίου με την Πολωνική κοινότητα μεταναστών της Ισλανδίας, ανέφερε πως οι Πολωνοί αποτελούν τη μεγαλύτερη ομάδα μεταναστών από το 1996. Οι περισσότεροι μετανάστες είναι εργαζόμενοι σε χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας. Ανέφερε ότι στη διάρκεια της πανδημίας οι Πολωνοί μετανάστες χαρακτηρίστηκαν στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ως απειλή για την υγεία και ως οικονομικό βάρος της κοινωνίας, καθώς πολλοί έχασαν τη δουλειά τους και ήταν άνεργοι. Αυτό προκάλεσε την κοινωνική αντίδραση από τους πολίτες και έσπευσαν να δείξουν την υποστήριξή τους.

- Η **Sonia Ahmadi** (Ακτιβίστρια και Σύμβουλος Έρευνας στο NTNU) μίλησε αποκλειστικά για τους πρόσφυγες της Νορβηγίας. Το γεγονός ότι οι πρόσφυγες προέρχονται από διαφορετική κουλτούρα (γλώσσα, κοινωνικοί κώδικες, έλλειψη πρόσβασης στους πόρους) τους καθιστά εκ των πραγμάτων ευάλωτους. Οι γυναίκες είναι αυτές που φροντίζουν τα παιδιά και οι άνδρες είναι αυτοί που φροντίζουν για το εισόδημα. Αποτέλεσμα αυτού είναι ότι οι γυναίκες δεν έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τη γλώσσα, να εκπαιδευτούν, να βρουν δουλειά και να γίνουν οικονομικά ανεξάρτητες. Χωρίς την εξοικείωση στη γλώσσα, οι γυναίκες δεν μπορούν να εργασθούν έξω από το σπίτι, ή ακόμη και αν δουλεύουν κάνουν εργασίες χαμηλού εισοδήματος. Ο κορωνοϊός δημιούργησε περισσότερες ευαλωτότητες στις γυναίκες προσφύγισσες, είτε έχασαν τη δουλειά τους, είτε ήταν εκτεθειμένες στον ιό, είτε έχασαν τις κοινωνικές τους επαφές.
- Η **Sanna Julie Rødsten Jacobsen** (Εθελόντρια στο Νορβηγικό Ερυθρό Σταυρό) με αφορμή τη Διπλωματική της εργασία αναφέρθηκε στην εθελοντική της δράση με ασυνόδευτους ανηλίκους πρόσφυγες 15-23 ετών, αγόρια και κορίτσια, για την αντιμετώπιση της μοναξιάς και την κοινωνική ένταξη. Επίσης αναφέρθηκε στην εθελοντική εργασία με μια ομάδα κοριτσιών (15-25 ετών) που είχε στόχο τη γνωριμία με άλλα κορίτσια της ίδιας ηλικίας από διαφορετικούς πολιτισμούς.

Τα βίντεο των εκδηλώσεων έχουν αναρτηθεί στη σελίδα στο Facebook [@ProGenderproject](https://www.facebook.com/ProGenderproject)

Για περισσότερες πληροφορίες

email progender@panteion.gr

Facebook <https://www.facebook.com/ProGenderproject> ,

Instagram <https://www.instagram.com/progenderproject/>

Twitter https://twitter.com/ProGender_hub

*Το έργο **ProGender: A Digital Hub on Gender, the Covid-19 Crisis and its Aftermath**, χρηματοδοτείται από το Ταμείο Διμερών Σχέσεων του Χρηματοδοτικού Μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου της περιόδου 2014-2021 (ΧΜ ΕΟΧ 2014– 2021) που υπάγεται στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Οι επιχορηγήσεις ΕΟΧ αντιπροσωπεύουν τη συμβολή της Ισλανδίας, του Λιχτενστάιν και της Νορβηγίας σε μια πράσινη, ανταγωνιστική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη. Υπάρχουν δύο γενικοί στόχοι: η μείωση των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων στην Ευρώπη και η ενίσχυση των διμερών σχέσεων μεταξύ των δοτριών χωρών και 15 χωρών της ΕΕ στην Κεντρική και Νότια Ευρώπη και στη Βαλτική. Οι τρεις δότριες χώρες συνεργάζονται στενά με την ΕΕ μέσω της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ). Για την περίοδο 2014-2021, οι επιχορηγήσεις του ΕΟΧ ανέρχονται σε 1,55 δις. Ευρώ.*